

Editorial

Joan Casas

Ens costa de perfilar la forma i la periodicitat d'aquesta nova etapa d'«Estudis Escènics». Després d'una interrupció tan llarga, per exemple, ens trobem que els esquemes de distribució editorial han canviat radicalment, i que ens hi hem d'adaptar. Això explica en part que hàgim ajornat la sortida del número 33 i hàgim optat finalment per treure aquest número doble. Els qui fem la revista, considerem que encara no hem arribat a allò que podríem anomenar la nostra «velocitat de creuer». A partir de la propera sortida, per exemple, voldríem incloure un sumari en anglès que contingués una explicació sintètica des continguts de tots els articles, i els resums extensos, almenys, d'aquells que representin clarament una aportació pròpia. També anirem concretant la nostra presència a la pàgina web de l'Institut del Teatre. Ho anirem fent.

Si els antics posaven a l'entrada de les seves cases les deïtats familiars, nosaltres ens sentirem més emparats si els imitem. Així, en aquest paràgraf dresem un modest altar a la memòria de Josep Yxart i de Xavier Fàbregas, en l'exemple dels quals ens voldríem emmirallar. Des de la primera dècada del segle XXI, fa una mica d'angúnia pensar que el nostre petit país només ha estat capaç de produir un pensador teatral d'envergadura a la darrereria del segle XIX, i un altre al segle XX. I que tots dos van morir prematurament, en plena maduresa intel·lectual i quan més falta feien. La continuïtat d'aquesta publicació, i d'altres, hauria de ser una garantia de millorar aquesta pobra estadística.

També hem d'aprofitar aquestes ratlles per esmenar una inexactitud del número anterior que comportava una severa injustícia. A la pàgina de crèdits no hi apareixia un nom cabdal de l'equip de persones que treballem per fer possibles aquestes pàgines: el d'en Jordi Fàbrega, que és el responsable i coordinador del «Quadern de dansa». Ara esmenem l'errada, que era greu, ja que si en tots els àmbits de les arts escèniques la necessitat d'un discurs reflexiu i crític és imperiosa, en el de la dansa era una exigència urgent. I acceptar l'encàrrec d'obrir un espai que pogués potenciar-lo, no es pot dir que fos un risc menor.

Obrim el bloc d'estudis amb un treball d'ambiciosa pulcritud d'un dels professors de dramaturgia més brillants de la casa, en Carles Batlle. Però l'acompanyen coses més antigues i potser, alhora, igualment actuals.

Es compleixen quaranta anys d'aquell 1968 que ara sabem que va representar el gran punt d'inflexió en la història de la segona meitat del segle passat. També va ser aquell any quan Pier Paolo Pasolini va escriure el seu *Manifest per a un nou teatre*, que publiquem per primera vegada en català, acompanyat d'un estudi inèdit de la gran teòrica italiana Valentina Valentini. Un interessant treball sobre la impremta de la tecnologia en l'escena contemporània completa el bloc d'*Estudis*.

Mentre la flama olímpica va camí de Beijing, ensopegant arreu amb els manifestants que reclamen llibertat per al Tibet, nosaltres presentem, també per primera vegada en català, un text teatral de Gao Xingjian, l'escriptor xinès exiliat a París que va rebre l'any 2000 el premi Nobel de Literatura. És probable que a la tardor d'aquest any 2008, la presència de Gao a Barcelona sigui polièdrica, i que abasti la seva faceta de dramaturg i també la de pintor. La seva aparició en aquestes pàgines en seria, doncs, una avançada. En Manel Ollé, excel·lent poeta i bon coneixedor de la llengua i la cultura de la Xina, ha tingut la gentilesa de fer-ne la presentació.

Acceptar els conceptes culturals d'Orient i Occident era ja posar-se en un territori prou discutible, però vam voler-ho fer per explorar allò que ens semblava una clara asimetria en les formes de l'intercanvi cultural que marquen aquest segle de globalització. A grans trets hauríem dit que, en el camp de les arts escèniques, mentre occident exportava formes i gèneres, en el sentit contrari circulaven sobretot tècniques i formes d'entrenament. Era així? Les peces que componen el *Dossier* d'aquest número fan una primera exploració d'aquest joc d'intercanvis en diversos àmbits de les arts de l'espectacle.

L'estructura flexible del sumari ens permet obrir un espai nou, *Opinió*, amb una decidida vocació d'acollir el debat i la polèmica. Obre el foc en Jordi Coca, amb un article escrit ja fa un parell d'anys i originàriament per a la seva publicació fora de Catalunya, però que té l'avantatge de presentar d'una forma fonamentada, extensa i articulada tot el conjunt d'idees que ha anat exposant reiteradament sobre les responsabilitats dels teatres públics i les raons de l'oblit, per part d'aquestes institucions, d'una part fonamental del repertori català contemporani.

Quant a la dansa —terreny àgraf, com és sabut—, seguint amb la idea de crear un espai per generar discurs, en Joaquim Noguero ens dibuixa un mapa de la dansa a Catalunya, en Jordi Basora ens explica el seu projecte de recerca sobre les danses i cants afro-americans del Candomblé a Brasil, l'Agustí Ros, en un moment de replantejament dels Estudis Superiors de Dansa d'Espanya, planteja la importància del Laban Movement Analysis com eina teòrica i pràctica, i en Carlos Murias, amb motiu de la presentació a Barcelona

de la coreografia de William Forsythe *Impressing the Csar*, ens ofereix una entrevista amb el coreògraf on exposa el seu procés de treball. Després Jordi Fàbrega presenta una entrevista sobre la Interpretació a cinc representants de l'especialitat d'espanyol i flamenc. Finalment, amb la voluntat d'omplir el buit immens de traduccions al català de textos relacionats amb la dansa, presentem un fragment del text inèdit fins al 2005 d'Alwin Nikolais, *The Unique Gesture*.

Completen el número les seccions habituals que recullen el balanç de la vida dels escenaris i dels llibres i revistes que s'ocupen de la vida dels escenaris.

